

(1) Ali boste poskrbeli za dosledno izvajanje Strategije razvoja prostovoljstva do leta 2030?

Socialni demokrati razumemo prostovoljstvo kot eno temeljnih vrednot naše družbe in kot nepogrešljiv steber socialne države. Več kot 200.000 prostovoljcev, ki letno opravijo milijone ur dela, dokazuje, da ne gre za obrobno dejavnost, temveč za sistemsko pomemben del družbenega razvoja – od socialnega varstva, zdravstva in izobraževanja do zaščite in reševanja, kulture ter varstva okolja.

Zato je dosledno izvajanje Strategije razvoja prostovoljstva do leta 2030 naša politična zaveza. Strategija, sprejeta na podlagi Zakona o prostovoljstvu, mora postati živ dokument, podprt z jasnimi kazalniki, rednim poročanjem in medresorskim sodelovanjem. Zavzemamo se za vzpostavitev nacionalnega sistema vrednotenja prostovoljstva, ki bo omogočil boljše merjenje njegovega družbenega in ekonomskega učinka ter njegovo sistematično vključevanje v javne politike, skladno tudi s priporočili OECD in evropskimi smernicami (BEV2030).

Ob tem bomo vztrajali pri ohranjanju avtonomije prostovoljskih organizacij ter krepitvi njihovega partnerstva z državo in lokalnimi skupnostmi. Prostovoljstvo ne sme biti nadomestek za javne storitve, temveč njihov zaveznik in korektiv – z jasnim priznanjem njegove družbene vrednosti.

(2) Kako nameravate zagotoviti redno ter vzdržno financiranje prostovoljskih organizacij?

Ključ do stabilnega razvoja prostovoljstva je trajno in predvidljivo financiranje. Preveč organizacij danes deluje projektno, iz razpisa v razpis, kar onemogoča dolgoročno načrtovanje, profesionalno podporo prostovoljcem in stabilnost programov.

Zato predlagamo uvedbo systemskega vira financiranja, vezanega na jasna, transparentna merila nacionalnega sistema vrednotenja prostovoljstva. Ta bi upošteval obseg in kakovost dela, družbeni učinek, vključevanje ranljivih skupin ter razvoj podpornega okolja (usposabljanja, mentorstvo, koordinacija). Organizacije, ki izpolnjujejo kriterije, bi bile upravičene do večletnega financiranja za osnovno delovanje, ne le za posamezne projekte.

Ob tem bomo okrepili kombiniranje integralnih, evropskih in lokalnih virov ter spodbudili razvoj korporativnega prostovoljstva in davčnih spodbud za donacije. Stabilno financiranje ni privilegij, temveč pogoj za kakovostno, varno in trajnostno prostovoljsko delo.

(3) Kako nameravate podpreti razvoj manjših prostovoljskih organizacij?

Manjše, lokalne prostovoljske organizacije so pogosto hrbtenica skupnosti – gasilska društva, humanitarna združenja, mladinske iniciative, kulturna društva. Prav te organizacije pa imajo največ težav pri dostopu do velikih, administrativno zahtevnih razpisov.

Zato zagovarjamo vzpostavitev prilagojenih finančnih mehanizmov z nižjimi administrativnimi bremenmi ter namensko rezerviranimi sredstvi za manjše organizacije. Nacionalni sistem vrednotenja mora vključevati sorazmerna merila, ki upoštevajo velikost, prostovoljsko strukturo in lokalni pomen organizacije.

Posebno vlogo vidimo v samoupravnih lokalnih skupnostih, ki morajo postati aktivni partnerji pri financiranju in razvoju lokalnih prostovoljskih programov. Spodbujali bomo tudi razvoj regionalnih stičišč in podpornih centrov, ki manjšim organizacijam nudijo svetovanje, usposabljanja in administrativno pomoč. Cilj je, da nobena kakovostna lokalna pobuda ne propade zaradi pomanjkanja osnovne podpore.

(4) Kako nameravate zagotoviti sistemsko financiranje prostovoljskih programov v javnih zavodih?

Prostovoljstvo se vse bolj uveljavlja tudi v javnih zavodih – v šolah, bolnišnicah, domovih za starejše, centrih za socialno delo. Vendar kakovostno vključevanje prostovoljcev zahteva usposobljene mentorje in koordinatorje, ki danes prepogosto to delo opravljajo brez ustreznega priznanja in sistemske podpore.

Zato predlagamo, da se v okviru Strategije in nacionalnega sistema vrednotenja jasno opredeli in financira funkcija koordinatorja prostovoljcev v javnih zavodih. Sredstva za mentorstvo in koordinacijo morajo postati del rednega financiranja zavodov, ne pa prepuščena projektni logiki ali osebni angažiranosti zaposlenih.

Kakovostno mentorstvo pomeni varnost za uporabnike, podporo prostovoljcem ter dolgoročno stabilnost programov. Če želimo, da prostovoljstvo ostane prostor solidarnosti, učenja in skupnostne povezanosti, mu moramo zagotoviti tudi profesionalno in sistemsko podporo.